

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Naděou Smetanovou, advokátkou, se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2017, č. j. OAM-279/ZA-ZA11-HA11-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2019, č. j. 2 Az 93/2017 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Nadě Smetanové, advokátce, se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žalobci se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítl částečnou nepřezkoumatelnost rozsudku spočívající v nedostatku důvodů, neboť městský soud převzal argumentaci žalovaného bez toho, aby ji podrobil bližšímu skutkovému a právnímu zkoumání stran žalobních námitek. Stěžovatel v žalobě specifikoval zprávy o zemi původu, které dokládají jeho obavy z návratu na Ukrajinu. Městský soud pouze obecně konstatoval, že se žalovaný s podklady pro vydání rozhodnutí dostatečně vypořádal.

[4] Žalovaný i městský soud nedostatečně zjistili skutkový stav věci. Stěžovatel se obává probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, po návratu by musel nastoupit do armády a jít válčit, což odmítá. Nadto vyjádřil obavy, že by byl protizákonně omezen ve výběru vykonat civilní náhradní službu. Nesouhlasil ani se závěry městského soudu, že k potlačování lidských práv dochází toliko v Doněcké a Luhanské oblasti, a nikoli tedy v oblasti Dněpropetrovské, odkud stěžovatel pochází. Stěžovatel dále poukázal, že obavy z návratu na Ukrajinu nemusí v krajním případě dokazovat předkládáním a navrhováním důkazů. Pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany je dostačující, že tvrzení stěžovatele se v kontextu zjištěných informací o zemi původu a o rizicích návratu ukazují jako pravděpodobná. Označení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu za účelovou je pouze spekulací žalovaného.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvedl, že zjistil skutečný stav věci a zabýval se podrobně všemi uplatněnými tvrzeními stěžovatele, která neshledal azylově relevantními. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR, jelikož mu bylo uloženo správní vyhoštění a ostatní způsoby legalizace pobytu nebyly úspěšné.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností kasační stížností napadeného rozsudku spatřovanou v nedostatku důvodů a v nedostatečném vyvrácení argumentace stěžovatele potvrzující důvodnost podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Zdejší soud této námitce nepřisvědčil, neboť městský soud se v kasační stížností napadeném rozsudku řádně zabýval všemi žalobními body, jedná se o rozhodnutí srozumitelné, opřené o dostatečné odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[10] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že bezúspěšnost zcela obecné námitky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu, byla vyslovena v množství rozhodnutí zdejšího soudu, námitkou lze uvést rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61.

[11] K námitce stěžovatele, že městský soud převzal argumentaci žalovaného, aniž by ji podrobil bližšímu zkoumání stran žalobních námitek, Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, z něž vyplývá, že *„je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“* Také v posuzované věci má Nejvyšší správní soud za to, že městský soud nepochybil, když se ztotožnil s řádně odůvodněnými závěry žalovaného.

[12] Ohledně námitky stěžovatele týkající se ohrožení jeho osoby ozbrojeným konfliktem, je třeba odkázat na konstantní judikaturu NSS (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS), podle které nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel *„prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“*

[13] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. i v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 – 26, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Stěžovatel neuvedl, že by již v důsledku předmětného konfliktu utrpěl újmu a jak již příléhavě konstatoval městský soud, stěžovatel pochází z oblasti, ve které je bezpečnostní situace stabilní.

[14] S ohledem na to, že konflikt na Ukrajině je dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti je prejudikovaná i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky NSS ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud podotýká, že Dněpropetrovská oblast, kde žil stěžovatel před svým odchodem do ČR, se nenachází v zóně, která by byla zasažena boji.

[15] Výkon vojenské služby obecně není důvodem k udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany (viz rozsudky NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24). Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatelem vyjádřené obavy nejsou relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Konflikt na Ukrajině totiž „nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy,“ a je izolován ve východní části země (viz rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17).

[16] K námitce stěžovatele, že tento nemusí obavy dokládat předkládáním a navrhováním důkazů, zdejší soud poukazuje, že v řízení o udělení doplňkové ochrany je důkazní břemeno rozloženo mezi žalovaného a žadatele o mezinárodní ochranu, včetně doplňkové ochrany či jejího prodloužení. „Postupuje-li Ministerstvo vnitra ve věcech azylových tak, že se ujímá odpovědnosti za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale po žadateli o azyl žádá, aby unesl důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby, odpovídá to výkladu čl. 4 bodu pátého tzv. kvalifikační směrnice Evropské unie.“ (viz. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2005 č. j. 5 Azs 116/2005 - 58). Ačkoliv má správní orgán povinnost zjistit skutkový stav věci z jemu dostupných věrohodných a objektivních zdrojů, není povinen za žadatele o azyl domýšlet všechny v úvahu přicházející důvody pro případné udělení ochrany a zjišťovat všechna bytí i jen potenciální nebezpečí, která mohou žadateli o azyl teoreticky hrozit. V posuzované věci ovšem žalovaný nevytýkal žalobci, že by neunesl důkazní břemeno.

pokračování

[17] Zdejší soud přisvědčil stěžovateli, že ve věcech mezinárodní ochrany akceptoval Nejvyšší správní soud test „přiměřené pravděpodobnosti“, přičemž „[p]řiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu [...] je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý“ (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82). Jelikož z výše citované judikatury NSS neplyne, že by v případech obdobných případu stěžovatele byl zjištěn nežádoucí důsledek jejich návratu na Ukrajinu, nelze mít standard důvodného podezření ve věci stěžovatele za naplněný.

[18] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[19] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[20] Nejvyšší správní soud rozhodl o odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně stěžovatele Mgr. Nadi Smetanové. Podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), jí Nejvyšší správní soud určil odměnu v částce 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti, včetně doplnění jejích důvodů) a podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč. Jelikož je advokátka plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 714 Kč. Celková částka odměny a náhrady hotových výdajů ustanovené zástupkyně tak činí 4.114 Kč. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu